

У Бардієві і Пряшеві відбувся 49 конкурсний огляд народних пісень «Маковицька струна»

10 – 11.11. 2023 р. в Бардієві та 12.11.2023 р. в Пряшеві відбувся 49 конкурсний огляд народних пісень «Маковицька струна». Концерт переможців регіональних конкурсів і гостей проходив під

▲ Лауреатка 49 огляду народних пісень «Маковицька струна» Юлія Кентош з Кошиць.

знаком 220-річчя з дня народження будителя, про що говорила і сама назва пісенного огляду «У ШКОЛІ ОЛЕКСАНДРА ДУХНОВИЧА». Народна пісня чергувалася з художнім словом, що надало цілому огляду неповторний емоційний заряд.

Офіційними гостями пісенного огляду в Бардієві була делегація представників окружних і міських органів і культурних установ Бардієва на чолі з заступником приматора міста Петром Петру-

шом. В Пряшеві взяв участь заступник приматора міста Петро Крайняк. Учасники і гості огляду тепло прийняли на концертах в Бардієві і Пряшеві делегацію Союзу русинів українців Сербії, яку очолив голова Союзу Богдан Віславський.

Огляд народних пісень «Маковицька струна» на сьогоднішній день є одним з найчисленніших акцій такого роду в Словаччині, як за кількістю учасників, так і за кількістю відвідувачів. Це також найбільша з тих акцій Союзу русинів-українців Словачької Республіки, які проводяться в критих приміщеннях.

▲ У категорії тріо лауреатами стали Терезія та Юлія Вагельова зі Сташковець та Шимона Ціха зі Стрпкова.

Після дворічної перерви у 2022 році відбувся 48-ий огляд, на якому мали виступити 36 співаків, 33 з яких приїхали до Бардієва. У категоріях сольного, дуетного і тріо-співу вони виконали в цілому 25 пісень. Цього року в 49-му центральному огляді взяли участь 57 співаків з 38 піснями, що є значним збільшенням. Це були кращі співаки серед 131 учасника семи регіональних оглядів конкурсу, які проходили з 19 квітня по 8 червня 2023 року, за винятком конкурсу списького регіону, який відбувся лише 29 жовтня 2023 року в селі Порач.

Реалізація центрального огляду почалася з репетицій співаків

з оркестром народних інструментів Юліуса Селчана вже в п'ятницю, 10.11.2023 р., з 13.00 до вечірнього часу. Того ж дня о 16.00 в Миському уряді Бардієва відбулася урочиста церемонія прийому членів організаційного комітету та представників учасників огляду.

У суботу, 11.11.2023 р., з 9.00 відбулася генеральна репетиція, а потім о 15.00 та 19.00 відбулися два концерти «Маковицької струни» під назвою «У школі Олександра Духновича», оскільки програма була присвячена 220-річчю від дня народження будителя. Першим з них був конкурсний концерт, який оцінювало професійне журі у складі Віктора Гащака, Юліуса Селчана та Ігоря Крети. На основі оцінок журі на вечірньому гала-концерті були оголошені лауреати 49-го конкурсу «Маковицька струна». У категорії сольного співу лауреатом стала Юлія Кентош з Кошиць, у категорії дуетного співу – Зузана Антошова зі Списької Нової Весі та Іванна Мінгачова з Завадки, у категорії тріо лауреатами стали Терезія та Юлія Вагельова зі Сташковець та Шимона Ціха зі Стрпкова. Приз глядацьких симпатій отримало тріо Іван Булик – Браніслав Лайчак – Петро Близман з Орябини, приз журі – Ванеса Михаликова з Лютини, приз за популяризацію народної пісні – Кристина Фечанинова

(Продовження на 2 стор.)

▲ Учасників і глядачів вітає голова ЦР СРУСР Павло Богдан.

Гуменне стало містом культури на 2024 рік

Гуменне стало містом культури на 2024 рік. Рішення прийняв Фонд підтримки мистецтв (FPU), який вибирав з трьох фіналістів. За звання також змагалися Брезна і Шаля, повідомила Єва Туранська з FPU. Гуменне стане п'ятим містом культури.

«Поданий проект має широкий спектр мистецьких і культурних акцій, які зберігають і розвивають культурну спадщину регіону і прагнуть до більш глибокого і творчого занурення в окремі теми програми», – обґрунтовує FPU.

Проект-переможець рефлексує на місцеві теми

Фонд також відзначає, що проект-переможець має великий потенціал для розвитку кадрового потенціалу, важли-

вого для сталості культурної інфраструктури міста після завершення програмного періоду проекту. Крім того, він відображає місцеву тематику та роботу з молодіжною аудиторією.

Програма «Місто культури» спрямована, зокрема, на підтримку довгострокового розвитку місцевої культури та мистецтва, а також на сприяння тіснішій співпраці між містом, органами місцевого самоврядування та неприбутковим сектором. Не менш важливою метою є надання жителям та гостям міста живого досвіду сучасних форм мистецтва національного та міжнародного масштабу.

Таким чином, Гуменне стане п'ятим містом культури після Ревуци, Старої Любовні, Нових Замків та Банської Штявниці.

–р–

На обговоренні преса

13 листопада 2023 р. під керівництвом голови Павла Богдана відбулось засідання Президії Центральної ради Союзу русинів-українців СР. Президія оцінила 31 Фестиваль духовної пісні у Снині (7 – 8 жовтня 2023 р.), 49 конкурсний огляд народних пісень «Маковицька струна» в Бардієві і Пряшеві (10 – 11 листопада і 12 листопада 2023 р.), обговорила стан періодичної преси – газети «Нове життя» і журналу для дітей «Веселка» та стан підготовки проектів на культурні акції та видавничу справу на 2024 рік.

Чергове засідання Центральної ради СРУСР, верховного органу Союзу між з'їздами, скликане на 2 грудня 2023 року.

–м–

Фінансові пожертви

Редакція «Нового життя» вдячна за моральну і матеріальну підтримку читачів і прихильників газети.

На підтримку газети «Нове життя» пожертвувала:

Оксана Звінек-Грицак, Братислава – 100 €

Пожертви на газету, на діяльність Союзу русинів-українців СР та Словацько-українського культурного та інформаційного центру можна надсилати на такий рахунок:

VÚB Prešov, číslo účtu: SK95 0200 0000 0000 0223 4572

Редакція.

▲ Лауреатки у категорії дуетного співу Зузана Антошова зі Списької Нової Весі та Іванна Мінгачова з Завадки.

▲ Переповнений зал в Пряшеві – потіха для співаків і організаторів.

▲ «Маковицьку струну» народною піснею «Не буду я, не буду» збагатили тріо з Удола Наталія Лешкова, Анета Токарчикова, Сільвія Соколова.

У Бардієві і Пряшеві відбувся 49 конкурсний огляд народних пісень «Маковицька струна»

(Закінчення з 1 стор.)

зі Снакова, приз за автентичну інтерпретацію пісні – Маріка Кромпашикова з Чирча. Нагороду також отримала наймолодша учасниця конкурсу Кароліна Фечанинова зі Снакова.

Музичне оформлення і нотний запис пісень надав Віктор

частину підготовчої роботи (підготовка матеріалів для обробки пісень, робота зі співаками) виконав Віктор Гащак, задум, сценарій і режисура програми – Івета Світок, модератор програми – Степан Гій.

Подяку також заслугоує Регіональна рада СРУСР в Бардієві і особливо його голова Микола Деніс за активну співпрацю в підготовці та проведенні акції.

Заключний етап акції пройшов на хорошому організаційному та програмному рівні, що було належним чином оцінено як глядачами, так і офіційними гостями акції. На жаль, як і минулого року, відвідуваність цього річного вечірнього концерту в Бардієві була не такою високою, як очікувалося, але, з ін-

шого боку, кількість глядачів на денному концерті збільшилася.

З 2006 року конкурсний огляд «Маковицька струна» проходить у двох місцях. Після двох успішних концертів у Бардієві, третій концерт відбувся у неділю, 12 листопада 2023 року, в новому будинку Театру ім. Й. Забор-

▲ Одна з наймолодших співачок «Маковицької струни» – Наталія Боровська (Кошиці).

▲ Довгорічний і один з найстаріших учасників пісенного огляду – Стефан Мукулук з Удола.

▲ Приз глядацьких симпатій отримало тріо Іван Булик – Браніслав Лайчак – Петро Блиман з Орябини.

Гащак, музичне оформлення пісень – Юліус Селчан-старший, Мілош Веверка і Радован Шашала.

За оцінкою журі, конкурс характеризувався високою якістю виконання, прозвучало кілька пісень, які можуть мати успіх у глядачів на інших культурних акціях, але найбільшою перевагою стало те, що продовжилася тенденція останніх кількох років до пандемії, а саме – збільшення кількості молодих, перспективних співаків.

Важливим внеском в успіх акції став виступ якісного музичного супроводу – Оркестру народних інструментів під керівництвом досвідченого диригента Юліуса Селчана. Значну

▲ Тріо співачок – Михаела Василенкова – Даниела Бандуричова – Адріана Пахурова, Зубне.

ського в Пряшеві. Цього року зал був повністю заповнений, що є доказом того, що ця подія вже здобула ім'я і постійне місце в цьому місті. Публіка прийняла концерт дуже тепло. Іноземним гостем цього річного концерту був чоловічий співочий колектив Будинку культури в Руському Керестурі (Сербія) та співачка Тетяна Гудачок із Закарпатської області України, яка зараз проживає в Кошицях. Цьогорічна «Маковицька струна» проходила під патронатом голови Пряшівського самоврядного краю Мілана Маерського і за фінансової допомоги Фонду підтримки культури національних меншин.

В цілому 49-й фестиваль на-

родної пісні «Маковицька струна» можна оцінити позитивно, особливо з програмної та організаційної точки зору. Він став доказом того, що подібні акції є бажаними і необхідними у русинів-українців, а також серед інших жителів східної Словаччини. Його внесок у розвиток етнічної культури в Словаччині в цілому очевидний, і бажано, щоб цей проект був підтриманий у 2024 р.

З огляду на те, що це буде ювілейний 50-й рік проведення акції, необхідно розпочати його підготовку вже цього року, зокрема, розробити його концепцію.

-пб-

Фото Ладислава Цупера.

▲ Під час відкриття виставки.

У Стропкові відкрили виставку картин Йосифа Мулика

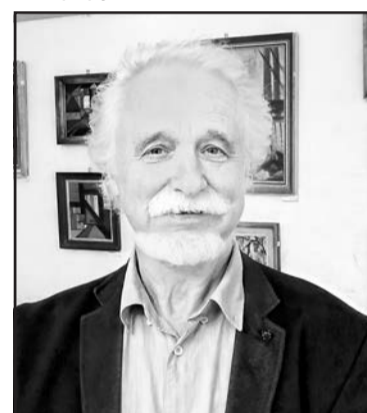
Місто Стропків підготувало для відвідувачів виставку картин журналіста, фотографа, антиквара, художника Йосифа Мулика під назвою «Без обмежень за віком» (Neohraničené vekom). Відкриття виставки відбулось 16 листопада 2023 року в громадській залі культурного центру.

Йосиф Мулик під час відкриття виставки поділився з присутніми про непростий шлях до краси, художньої творчості, зокрема, до образотворчого мистецтва. Віцеприматор Стропкова м-р Петер Легоцький побажав глядачам мистецької насолоди, а авторів багато творчих успіхів.

Йосиф Мулик народився 12 грудня 1944 року. Родом він Грибова Стропківського округу. Після закінчення Пряшівського філософського факультету Університету ім. П. Й. Шафарика працював журналістом у кількох редакціях чехословацьких газет і журналів. Його редакційну та фотографічну діяльність змінив бізнес з антикварними артефактами. Захоплення реставруванням наштовкнуло його на ідею присвятити себе образотворчому мистецтву в незвичному віці, більш активно після 70 років.

Тематика картин різноманітна, часто під диктовку миттєвого стану душі, творчих пошуків. Пленерну творчість розглядає як живу, просту «репродукцію» існуючого, побаченого. Як зазначає д-р Марія Спорер, ко-

ка експресивна, часом вибухова, з акцентом на контрасті теплих і холодних кольорів. Тяжкі до фігуративної експресії, де рух підсилює дію, загальну атмосферу.

▲ Йосиф Мулик.

▲ Йосиф Мулик «Рибалки». Акрил на картоні.

▲ Віцеприматор Стропкова м-р Петер Легоцький.

льорова палітра олійних та акрилових робіт Йосифа Мулика

-р-
Фото Ладислава Цупера.

Києво-Печерська Лавра переходить на новоюліанський календар: дата

Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра з 15 листопада переходить на використання новоюліанського календаря. Саме в цей день розпочався Різдвяний піст, який триватиме до 24 грудня.

Про це повідомив Архімандрит Авраамій у Facebook. Зазначається, що перейти на новий календар у Лаврі вирішили на численні прохання парафіян, а Митрополит Епіфаній надав своє благословення.

Крім того, новоюліанський календар є основним для столичної Помісної Церкви.

Нагадаємо, що з 2023 року Різдво в Україні, як і в більшості країн християнського світу, відзначають 25 грудня. Також змінились дати інших релігійних свят.

«Наш Київ».

▲ Сцена з концерту.

▲ Староста Прикряі Мирослав Голдір.

Одне з найменших – Прикря

Село Прикря Свидницького округу тепер має 12 жителів і вважається найменшим у Словаччині.

Найбільшу частку, до 80 відсотків незайнятих будинків для постійного проживання в Пряшівському краї, має теж Прикря.

Про це свідчать дані перепису населення, будинків і квартир 2021 року.

Староста Прикряі Мирослав Голдір (Hlas) розповів, чому він задоволений нинішньою ситуацією. «Для нас це справа серця. Ми знаходимося в долині, в тихому місці, навколо гарна природа, грибна зона. Ніхто не сумує за сучасністю в Прикряі», – каже староста М. Голдір (47 років). «Зараз нас тут більше, ніж було раніше».

– Статистика показує, що Прикря – одне з найменших сіл у Словаччині, але заодно тут є найбільше будинків, в яких ніхто не має постійного місця проживання.

– Але я так не думаю, у нас достатньо людей з постійним місцем проживання, – каже староста. – Коли у нас буде 12 жителів, во-

не рік-два. І ви задоволені сучасним станом?

– Я працюю на чверть ставки, мій чистий дохід – понад сто євро, на це я не зміг би вижити. Я працюю менеджером м'ясної крамниці у Свиднику кожного робочого дня. До п'ятої години ранку я вже виходжу з дому.

– Інші будинки, де ніхто не живе, вони продаються?

– Нічого не продається. Ніхто не продає ні будинок, ні землю.

Хоч Прикря належить до найменших у Словаччині, але є і такі села, в яких нерідко у зимовий період проживає лише одна особа.

Перепис населення Словаччини 2021 року показує, що в Прикряі з 12 жителів всі заявили свою належність до словаків, з них 2 особи без віросповідання, 3 особи римокатолицького віросповідання, 6 греко-католицького, 1 православного.

Як же було в Прикряі у минулому? Мадярські статистики свідчать, що у 1880 році в Прикряі проживало 106 осіб, з них 105 були руснаками, 1 особа не вміла говорити (ймовірно, мова йшла про немовля). Із 106 жителів 99 осіб було греко-католиками, 7 осіб належало до єврейської общини. У 1890

▲ Прикря. Національна пам'ятка культури – храм св. Архангела Михаїла (1777).

ни просто поділяться на ці чотири сім'ї, цього достатньо. Це моя думка. Вісім з них завжди тут. У часи після революції тут жило лише п'ять жителів, цього було недостатньо. Зараз нас стало більше.

І практично майже цілий рік є ще дачники, які не є постійними жителями. Влітку буває до 30 осіб разом. Є такі кошпичани, колишні мільйонери, вояки. Загалом у нас є 23 будинки, з них шість будинків мають постійних жителів.

Всі ми живемо тут спокійно. Всі радіють, що тут мало людей. Навіть дачники приїжджають сюди, бо тут тихо. У нас на роботі досить метушлива обстановка, добре, коли вдома спокійно.

– Ви старостуєте у Прикряі

– Чи є у вас чим оплачувати витрати села?

– Так, за електрику в Сільському уряді. Ми вмикаємо громадське освітлення тільки тоді, коли нам це потрібно, воно не завжди ввімкнене після настання темряви. Зараз ми поставили сільський діодний світильник, щоб можна було частіше вмикати світло. Ми вмикаємо світло на вихідних, коли навколо більше людей, або коли є якесь свято, день народження, Новий рік тощо. В іншому випадку, якщо ніхто не сумує за світлом, ми його навіть не вмикаємо.

Ми нікого не наймаємо для роботи, самі собі допомагаємо, тож і на цьому економимо. Живемо скромно.

році у Прикряі проживало 110 осіб, з них 105 руснаків і 5 німців, а за релігією статистика зачисляє їх до греко-католиків – 97 осіб, а до єврейської общини 13 осіб. У 1990 році у Прикряі з 114 жителів 108 були греко-католиками, а 6 осіб належало до юдаїзму. У 1910 році у Прикряі з 107 жителів 104 були руснаками, проживали 2 німці, 1 словак, за релігією – 105 греко-католики, а 2 особи заявили належність до юдаїзму.

Словацький вчений Ян Матей Корабинський в своєму «Історико-історичному і продуктовому (економічному) лексиконі Угорщини» 1786 року на 576 сторінці зазначає, що в Прикряі проживають лише руснаки (ruľnak).

Родом із Прикряі був Іван Югасевич-Склярський (1741 – 1814), збирач фольклору, укладач пісеноків, календарів. Власноруч переписав понад 40 книжок-ірмологонів з нотами, за якими виконувались церковні, а також світські пісні. Вважається укладачем першого рукописного збірника закарпатських прислів'їв та приказок, який видав у 1809 році. Був півчучителем-дяком у Прикряі, з 1796 року півчучителем у Невичькому біля Ужгорода, де й помер.

–мі-

День боротьби за свободу і демократію

З 2001 року в Словаччині пригадують події 1989 року. У п'ятницю, 17 листопада, відзначається подія, якій виповнюється 34 роки – День боротьби за свободу і демократію.

Падіння комуністичного тоталітарного режиму в Чехословаччині було викликано жорстоким розгоном поліцією дозволеної студентської демонстрації в Празі.

Демонстрація і розгін поліцією 17 листопада 1989 року призвели до подій, відомих як «оксамитова революція», яка ознаменувала важливий демо-

кратичний поворотний момент у Чехословаччині.

Пам'ятна церемонія також відбулася в п'ятницю в Гуменному на площі перед Міським культурним центром. Приматор міста Мілош Меричко, а разом з ним дальші представники міста – Ян Мічовський та Констатин Яворський запалили свічку біля меморіальної дошки.

Ініціаторами пам'ятного зібрання виступили міська самоуправа та неформальна група «Приходь і знайомся» (Príď a poznaj).

Маріан Шкуба, Гуменне.

Поляки допоможуть у ліквідації наслідків землетрусу

Польща надасть фінансову допомогу Пряшівському самоврядуванню краю (ПСК) після жовтневого землетрусу. Малопольське воєводство, яке має давню співпрацю з Пряшівським краєм, зробить безповоротний фінансовий внесок у розмірі одного мільйона злотих, що становить приблизно 225 тисяч євро, на знак солідарності з краєм.

Гроші будуть використані на ремонт дорожньої інфраструктури, пошкодженої землетрусом. Зокрема, на ділянку дороги III класу між Токаїком і Дяпалівцями, яка опинилася безпосередньо в епіцентрі землетрусу і наразі перебуває в аварійному стані.

«Я дуже ціную швидку реакцію нашого польського партнера, який надав нам допомогу в усуненні наслідків цього руйнівного стихійного лиха. Цей щедрий жест з боку Малопольського воєводства є лише підтвердженням відомої фрази, що в біді ти пізнаєш друга. Надані кошти будуть витрачені в правильному напрямку», – сказав Мілан Маєрський, голова ПСК.

Малопольське воєводство виділило один мільйон злотих зі

свого бюджету на цей рік, тому ПСК повинен використати його до 31 грудня 2023 р. Це зобов'язання міститься в Угоді про фінансову допомогу у зв'язку зі стихійним лихом, яку схвалила Рада воєводства.

«Ми розглядали кілька альтернативних варіантів використання цих коштів. Однак, оскільки їхнє використання прив'язане до кінця цього року, після перевірки законодавчих та адміністративних формальностей, ми вирішили, за взаємною згодою з польською стороною, використати ці кошти на відновлення пошкодженої інфраструктури. Дороги є надзвичайно важливими, і населення постраждалої території потребує безпечного та доступного сполучення», – додав Маєрський.

Наразі Адміністрація та утримання доріг ПСК інтенсивно працює над використанням фінансової допомоги, яка дозволить реалізувати реконструкцію ділянки між Токаїком та Дяпалівцями до кінця цього року.

Леа ЛЕГОЦЬКА, відділ комунікації ПСК, Пряшів.

Статистичне управління опублікувало рівень заробітної плати по регіонах

Перші три місяці в національному рейтингу середньомісячної заробітної плати розділили Братиславський, Трнавський і Кошицький краї. На останньому місці опинився Пряшівський край. Це впливає з даних Статистичного управління Словацької Республіки.

Найвища середньомісячна заробітна плата – в Братиславському краї, де вона досягає 1 906 євро. На другому місці – Трнавський край із зарплатою 1 421 євро. Третє місце належить Кошицькому краю з сумою 1 415 євро. У Жилінському краї середня заробітна плата становить 1 400 євро, в Тренчинському краї – 1 393 євро, а в регіоні Нітра – 1 359 євро.

У Банськострицькому краї середньомісячна заробітна

плата становить 1 340 євро. Різниця між ним і останнім регіоном, Пряшівським, із середньомісячною зарплатою 1 223 євро, становить 117 євро.

Дані також показують, що чоловіки в Словаччині заробляють в середньому 1 654 євро, а жінки – 1 343 євро. За даними порталу Platy.sk, топ-менеджмент є однією з найбільш високооплачуваних сфер. Вищі доходи також зафіксовані у сфері інформаційних технологій, менеджменту, лізингу, права та законодавства, телекомунікацій або розвитку та технологій. У першій десятці також опинилися робочі місця в банківській сфері, управлінні якістю та маркетингу.

Prešovak.

Демографічна ситуація продовжує різко погіршуватися

Дані, опубліковані Статистичним управлінням за липень і серпень, показують, що падіння народжуваності все ще триває. Літні місяці, які в іншому випадку є одними з найбільш демографічно сильних місяців у довгостроковій перспективі, таким чином, підтверджують довгострокову негативну тенденцію. Очікується, що цього року в Словаччині буде найменше народжень за більш ніж століття.

Липневий приріст становить лише 4 137 живонароджених, порівняно з 4 413 у серпні – обидва місяці з меншою кількістю народжень, ніж роком раніше, тоді як у попередні роки в липні та серпні народжувалося понад 5 000 немовлят на місяць. Таким чином, 2023 рік – це продовження демографічного падіння.

За перші 8 місяців 2023 року народилося 32 836 дітей, що на 5 000-6 000 дітей менше, ніж за перші 8 місяців попереднього 2022 року.

Štandard.

▲ Печатка з Прикряі. (З архіву Миколи Дуйчака).

▲ «Стужиця» в Дюрдьові.

Початком листопада жіноча співацька група «Стужиця» виступила перед публікою одразу в двох місцях сербської Воєводини. Насамперед, в суботу ввечері, 4 листопада, в приміщенні Будинку культури ім. Тараса Шевченка в селі Дюрдьов, де проживає великий анклав русинів, в програмі «Шайкашські дні толерантності», організованій жіночою спілкою «Опорія» з Дюрдьова. Оскільки аудиторія була заповнена ними, мовного бар'єру не було. Разом з ними на дюрдьовській сцені також виступили молоді декламатори, які читали вір-

ші місцевих авторів місцевою руською мовою. Вже перша пісня, виконана «Стужицею»

леко від дому. На завершення їхньої програми прозвучало могутнє «Многая літа». На завершення запланованого виступу організатори вручили учасникам групи, якій акомпанував на акордеоні м'р Даниїл Гулай, пам'ятні подарунки, а Станіслава Шишкова від імені гурту вручила організаторам подарунковий кошик.

Після цього відбувся незапланований третій блок програми, під час якого співали улюблені пісні воєводинських русинів, здебільшого не співаки, а глядачі в залі, оскільки «Стужиця» тільки-но почала співати, а вони вже вросли в пісню. Після програми відбулася товариська зустріч, під час якої учасники не тільки співали, але й танцювали. Було також запрошення виступити в їхніх

▲ Після одержання пам'ятних подарунків.

ли мистецтв. Весь вечір був наповнений прекрасними сербськими мелодіями.

автентичний будинок 19 століття, який мебльований з часів другої половини 19-го і початку 20-го століття. У неділю вранці група відвідала старовинне місто Сремські Карловці, де знаходиться найстаріша сербська гімназія (1791) і друга за віком православна семінарія (1794). Сповнена вражень, «Стужиця» повернулася додому в понеділок ввечері з рішенням якомога швидше повернутися у Воєводину, якщо випаде така можливість.

Михайло ІВАНЦО.

Снинська «Стужиця» підкорила Воєводину

програмах протягом наступного року.

Наступного вечора «Стужиця» виступила в окружному містечку Жабаль, в приміщенні районної бібліотеки «Община», в програмі «Димитрій день в общині Жабаль». Тут вже було сербськомовне середовище. Разом з «Стужицею» в програмі виступили також місцевий мішаний хор «Пасторала», який неодноразово виступав у Снині та її околицях під час Фестивалів духовної пісні, а також жіночий і чоловічий співочі колективи Руського культурного центру в Новому Саді, які як члени хору греко-католицької церкви св. Петра і Павла в Новому Саді також неодноразово виступали в Снині та її околицях під час Фестивалів духовної пісні. Також у Жабалі пісні у виконанні «Стужиці» мали великий успіх і були нагороджені спонтанними оплесками. Після програми відбулася урочиста вечірка, під час якої грала місцева тамбурина капела викладачів шко-

Звичайно, окрім виступів, члени групи також відвідали в суботу вранці одне з найкрасивіших міст на Дунаї, Новий Сад, а також побували у фортеці Петроварадин, яка височіє над Дунаєм. У другій половині дня вони відвідали етнобудинок «Опорія» в Дюрдьові, це

▲ «Стужиця» перед архієпископською резиденцією Православної церкви в Новому Саді.

▲ В гостях у етнобудинку «Опорія»..

Стемфорд, США – В суботу, 28 жовтня 2023 р., Організація Оборони Лемківщини в Америці (ООЛ) відбула 32-й Крайовий з'їзд в приміщеннях Семінарії св. Василя та Стемфордської Української Католицької Єпархії. Захід продовжує 90 років діяльності ООЛ, чие коріння сягає вересня 1933 року, коли група лемків зібралася в Нью-Йорку, щоб створити комітет для надання матеріальної допомоги своїй батьківщині. Цей комітет перетворився на ООЛ, який з того часу проводив гуманітарну, культурну та освітню роботу для підтримки корінних мешканців Лемківщини (розташованої на території сучасної південно-східної Польщі) та їхніх нащадків по всьому світу.

В США відбувся 32-й Крайовий з'їзд Організації Оборони Лемківщини

32-й Крайовий З'їзд ООЛ розпочався з привітання Президента ООЛ Марка Гованського делегатів та гостей.

Наради Крайового з'їзду зосереджувалися над звітами про стан роботи ООЛ за останні три роки, представлені членами Крайової Управи та головами відділів ООЛ. Серед досягнень, які слід відзначити, незважаючи на обмеження, накладені ковідом, включали: підтримку та збір коштів для українських військових та біженців; еволюція друкованого органу ООЛ – часопису «Лем-

ківщина» – в електронний формат; інавгурація стипендійного фонду ООЛ; відновлення Українсько-Лемківського Музею; участь членів ООЛ у Світовій федерації українських лемківських об'єднань, у тому числі на міжнародному конгресі 2022 р. у Сербії; та фінансування ремонту церков і надгробків на Лемківщині. Під час робочих сесій З'їзду учасники також обговорювали шляхи збільшення кількості членів, покращення взаємодії з існуючими членами та посилення діяльності ООЛ, наприклад, через створення комітету для Музею та щорічної Лемківської Ватри.

Після цього відбулися вибори до Крайової Управи Організації Оборони Лемківщини в Америці. Головою Екзекутиви було обрано Марка Гованського.

Крім того, делегатами 32-го Крайового з'їзду ООЛ були ухвалені наступні резолюції:

ООЛ вважає лемків – частиною великої української нації, і, таким чином, продовжуватиме свої цілі організації всіх лемківських українців у їхніх громадах і плекання великої української культу-

ри, мови, музики та традицій.

ООЛ засуджує імперіалістичні амбіції росії щодо України та підтримує територіальну цілісність України, а також надання гуманітарної допомоги українцям, які постраждали від жахливої війни кремля проти України.

ООЛ звертається до уряду Сполучених Штатів із закликом продовжувати надавати Україні зовнішню допомогу США, включаючи гуманітарну, фінансову та військову підтримку, на підтримку демократії в усьому світі.

ООЛ продовжує засуджувати радянсько-польський обмін населенням у 1944-1946 роках та операцію примусового переселення, відому як Акція «Вісла» у 1947 році, і закликає нинішній уряд Польщі забезпечити належну компенсацію людям Лемківщини, а також більшій українській меншині, яка стала жертвою цих кампаній переселення, включаючи повернення колишніх церков та іншого майна.

ООЛ звертається до уряду Сполучених Штатів з проханням засудити дії польського комуністичного уряду, який здійснив радянсько-польський обмін населенням у 1944-1946 роках та операцію з примусового переселення Акція «Вісла» 1947 року.

За матеріалами ООЛ.

▲ Марко Гованський звітує під час 32 Крайового З'їзду ООЛ.

▲ Делегати 32-го Крайового З'їзду ООЛ (Фото: Юлія Вислоцька).

